

Nro. 38.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsben, Kedden Majusnak 12-ik napján

1801-ik esztendőben.

BCU Cluj, Central University Library Cluj

Francia Respublika.

Fő Conzul *Bonaparte* dolgoktól üres óráit, a' maga *Malmaison* nevezetű falusi jószágának, 's lakhelyének szépítgetésére szokta fordítani. — Ez a' nevezetes helység, Párisból egy Német mélföldre, a' St. Germaini út mellett, egy szép erdő közepén fekszik, a' mellyet a' Fr. Revolutió előtt az Artésiai Gróf, néhai *XVI. Lajos* ifjabb testvér öttse birt, és vett, Marquis *Shecortel* magának, és szép épületekkel ékesítette azt fel. Minden nap egynéhány minifter szokott a' Fő Conzulhoz oda menni, 's vele együtt dolgozni.

A' melly napon a' *Lünevillei* békeségnek kellemetes hire *Tulon* városába ment, akkor egy ott

P p

lakos affzony egy féfi, és két leány mazzatokat szült e világra. — Édes attyok, a' békeffégnek hallásán támadt örömében, a' férfi gyermeknek *Tulon*, a' más kettőnek, az egyiknek *Lünville*, a' máliknak *Paix* (az az, békeffég) nevet adatott a' keresztséghben.

A' Pármai örökös herczegnek, *Lajosnak*, IV. Károly Spanyol Országai Király igen kedves ve-jének. Toskánai N. Herczegsége lett emeltetése, vendéglégekkel és éjjeli mesterseges világosításokkal, innepeltetett meg *Madrid* várossálan. Onnan *Paris* felé vette az útját, a' hova, ezen most folyó Majusnak 3 ik napjára váratott. Oda való utazásának fő tzellva az, hogy a' Fő Conulnak maga eránt való sziveffégét, melly szerent a' Toskánai N. Herczegséget nékie szerzette, személylyesen is meg hálálhassa.

Aprilis 12 ik napjától ólta 17 ikéig, négy Frantzia Kurir küldetett Angliába, innen pedig három ment *Párisba* fontos levelekkel megrakva. Ebből ki tetszik, hogy mind a' két Kormányzék szorgalmatosan munkálódik a' békeffég dolgában. — A' még most is Párisban múlató Csász. Kir. követ Gróf *Cobenzol* telyes tehetsége szerent igyekszik azt tökéletessegre vinni. Most leg inkább azon alkudozik a' két meg békélleni akaró fél, hogy leg elsőben is a' tengereken való fegyvernyugvás határozódjék meg, mellynek meg készü-lése az Egyiptomba ki szállott Anglus hadi seregeknek szerentséjéktől, vagy szerentsétlenségektől függ jobbadon. — A' köznséges békeffégnek meg készülésében is nagy eszköz leszen Egyiptomnak jövődöbeli sorsa, mellynek ma hólnap el kell válni.

Dünkerk mellett, Cath. Belgiomban, egy 10 ezer főből álló Frantzia ármadia táborozik, a' melly egy fregatokból, kutterekből, és 60 ágyúzó bárkákból álló kis flottára fog szállitatni. Az ott fel'e alá járkáló Anglus hajókat nagyon fi-

gyelmetessékké tette a' Frantziáknak ezen hadi készületek, és éjjel nappal azon ólálkodnak, miként tñphessék el ezen ellenséges flottátskát.

Egy Párisban ki jött könyvetske, a' vólt Fr. Directorium tagjainak igen otsmány szinekkel lett le feltések után, *Bonaparte* Fő Conzutrúl ekként szóll: „Tette állása, mint szinte a' Nagy Sándoré vólt, közép szerű; mintegy 32, vagy 33 esztendő, sok olly egymással ellenkező tulajdonságokkal bir, a' mellyek valósággal nagy embernek meg esmértető jelei — minden próbatételekre való tüzés bátorsága és meg nem háboritható hideg vére van, elmejének elefsege igen nagy, a' mely fortélyos mesterlég által *Hannibal* is gyakran meg gyözte a' Rómaikat — a' dolgoknak jó megfontolásában lassú, azoknak eszközlésekben pedig felette serény — lebessége első ifjúság belí, tapasztalásai, 's meg éredt elméje öregebb kort mutat, vitézi talentomi nagyok, politikája mélységes, virtusai, és böltsellége hasonlók, az emberi érzenyiség, mértékletesség, a' ditsösségre való vágyakodás nagy mértékben vagynak ő benne — neveltetése munkás vólt, a' Matézisnek azon részében, a' melly a' tábori építést, a' váraknak meg erőssitetését, védelmezését, és meg támadását taníttya, nagyon jártas költés, a' mellynek gyakorlására Olasz Országí táborozása, nekie szép alkalmatosságot szolgáltatott. Ezek pedig mind olly tulajdonságok, a' mellyek mind nagy emberre mutatnak.

Elegyes Dolgok.

A' Konstantzinápolyi, Párisi, és Londoni minden levelek azzal a' sohalytozással vagynak tele, hogy az Egyiptomi leg ujjabb történetek: ől, semmit nem tudhatnak. Itt következnek ezek a' levelek egymás után:

Konfiantzindpoly, 26. Mártz.

Nyughatatatlansággal várjuk az Égyiptom' forsáról szolló tudósításokat. Az előre való plánum úgy tsináltatott vólt ki, hogy a' míg az Anglusok *Aboukirnál* a' szározra ki szállanak, és ott a' Frantziákkal meg viaskodnak, az alatt a' Török Nagy Vezír is nyomúljon elő a' maga táborával *El-Arifchhez*; s a' Kapitan-Pascha is hathatós segedelmet vigyen, 9 Linea hajókkal, 10 Fregátokkal, és 65 ágyusfajkákkal, *Rodus* mellől *Aboukirhez* az Anglufoknak. — A' hallomások szerént a' boldogult I. Pál Orosz Császár, Egyiptomnak oda hagyásán kívül még egyéb fontos dolgokat is kívánt vólt a' Fényes Portától: mint p. o. hogy magát Anglia ellenfégenek lenni nyilatkoztatná ki, A' mely kívánság nem kitűny szeget ütött vólt a' Diván' fejibe."

London, 22. April.

Türhetetlenül és nyughatatlán törődésekkel várjuk az Egyiptomi híreket. Sokak olyan gondolattal vagynak, hogy Gen. *Abercrombie*, a' vezérlése alatt lévő Anglus seregnek egy részét, az Egyiptomi tenger partoknak valamely más pontjára küldötte légyel el, hogy, vagy az ellenség' figyelmetéffégét *Aboukirtól* annyival is inkább el vonhassa, vagy pedig, hogy a' Törököket segítse, a' kik magokra hagyattatva, leg kissebbet is tenni nem alkalmasok. Ha *Abercrombie*, előbb el nem foglalhatta *Alexandriát*, mint sem Gen. *Menou* a' Frantzia tábor' derekával *Cairótól*, oda meg-érkezhetett volna: így bizonyo on nem kitűny munkát adtak nékie a' Frantzia teregek. Az ő gyengebbtége a' Frantziákhoz képpel, abban helyheztedhetik, hogy lovasság nintsen véle eiegedendő, midon ellenben a' Frantziák, miu-

den Egyiptomból jött hírek szerént, lovasság' dolgában jó készülettel vagynak.

Páris, 27. Apr. — Ugyan ezen dologról.

Nem lehet vélni, hogy az Anglus Generál *Abercrombie'* Mártzius' 8-dikánn történt Egyiptomba való ki szállásának következéseiről, a' tudósítások, még eddig is meg ne érkeztek volna Angliába. Azt hozzák ki ezen környülállásból, hogy az Anglus Országlo'széknek oka légyen titokban tartani ezt a' dolgot. Észre vevődött, hogy az ólta. a' mi ólta Egyiptomból az utóbbi történeteket illető fontos hírek várattatnak, az Anglus koválygó hajók, kettőzött sokasággal olázkodnak a' Mediterraneum tengerenn azon hajók ellen, a' melyek Egyiptomból hirt hozhatnának: a' mely nagy vigyázásnak a' jelen való környülállások között mitsoda czélja lehetne egyéb, azon kívül, hogy mi meg ne tudhassuk, leg alább egy ideig, azt. a' mi ott történt. A' Frantzia seregnek szerentsés tsatázásairól szolló hírek, tsak egyetlenegy kikötő hely béli útonn érkezhetnek meg Frantzia országba: az ő meg verettetésekről szolló híreknek ellenben, minden tengerek nyílt utakat szolgáltatnak, és minden kikötőhelyeknek szájjaiak tátva vagynak.

Ezen levelek szerént még most sem írhatjuk 'hát meg, hogy mik történtek légyen Egyiptomban az utólsó napokban. Ugy látszik azonközben, hogy a' Frantzia tudósított jobban bíztatja a' Frantzia közönséget, mint a' két előbbeniek a' magok nemzettyek bélieket.

A' Mártzius 31-dikénn indúlt Konstantzinápolyi levelek is még mind tsak azt írják le hosszason és hitelesen, a' mi, az Anglusoknak Aboukirhez való ki szállások' alkalmato'sságával történt: de, sem az Aboukiri, sem az Alexandriai erősségek felett való tsatázások' következéiből,

nem láttatnak tudni leg kisebbet is. Ilyen levél a' többek között, az itt következő: — „

„*Konstantzinpoly, 31. Martz.*

„Az itt lévő Anglus Követ vett már Lord *Keith* Admirálistól olyan tudósításokat, a' melyek az Anglusoknak Egyiptomba való kiszállásokról szorosabban és körülállásosabban írnak. Ezek szerént még Mártyius' 1 ső napján meg érkezett volt az Anglus hajós sereg az Egyiptomi partok mellé, hanem, rész szerént az ellenkező szelek miatt, rész szerént pedig azért, hogy a' partok mellett való tenger' méjjségének méregetésével kéntelenített az időt tölteni, 8 napokig nem közelíthetett a' czélozott parthoz. Végezetre eljött 8 dikban a' kiszállásnak ideje is. Generál *Moore* tette *Aboukir* mellett, a' *Nelson*' győzedelme által nevezetessé lett helyenn, 3000 emberekkel az első próbát. “

„A' Frantziák (így szoll a' tudósító), pazérolva ki mutatták ezen alkalmatossággal a' megkülömböztetett bátorságnak és vitézség ek jeleit. A' gyalogság és lovasság özlize elegyedve rohant bé a' tengerbe, az Anglus katonasággal tömve lévő és a' nagyobb hajók' ágyuinak tüzek által fedezettő fajaknak vízszla üzésekre. “

„Azonközben, minekutánna az Anglusok anvira vitték volna két igen heves ütközetek után a' dőlgot, hogy előbb 6 ezer katonáikat, az után pedig minden egyéb hátra lévő hadi erejeket a' tengerről a' szárazra ki tehették, ekkór már jónak találták a' Frantziák is a' partokról magokat *Aboukir* várába bé vonni, a' melyben még Mártyius' 12 dikénn bizonyoson benn voltak, és magokat abban védelmezték. A' midön az Anglusok, 3000 embert ezen várnak vivására hátra hagyván, a' többekkel *Alexandria* fe'le előbb nyomúltanak (és már ezen elő nyomulás után következőnek azok

a' történetek, a' melyekről mindenek nyughatatlansággal várják Európában a' hiteles tudósítást).

„Mennyiből állott a' Frantziák' vesztése az Anglusok' kiszállásának alkalmatoosságával, még eddig nem tudhani: hogy ők a' tsatázásban sokkal kevesebb számmal voltak jelen, mint az Anglusok, ez bizonyos. Valami 3 vagy 4 ezerre tezik azoknak a' Frantzia katonáknak számát, a' kik Alexandriából, Rosetéből, és Rahmahniéből, Aboukir mellé hietve öfzfe gyülekeztenek vólt, és ott az Anglusokkal meg verkedtek.

„Az Anglusok' vesztése 7 száz el esett, és 5 száz sebbe esett emberekre tétetik; az utólsók között néhány nevezetes emberük is találkoznak. *Sir Sidney Smith* alatt is el esett a' lova *Paget* nevű Obersterjek vólt végezetre olyan szerentsés, a' kinek a' ki-szállhatást közföni az Anglus sereg.

„A' meg-maradott Frantzia csoport a' *Pompéjus* öfzlopa mellett fézfkelte meg ezen ütközet után magát, és itt várta *Menou* fő vezért a' segítségére. Az Anglus sereg pedig *Mártzius'* 12-dike után, a' Frantzia szélső vigyázókkal való szakadatlan apróság öfzfe tsapások között nyomúlt Alexandria felé, &c. &c.“ — (El kell már innét minden oránn érkezni a' további tudósításoknak is).

Az Első Kónsul' lakása *Malmaisonban*, leg inkább egy fő hadi szálláshoz hasonlít. Minden felől lovas és gyalog örző katonaság által vagy on körülvéttetve: minden útjai, sétáló és bé menő helyei, őrállókkal vagynak meg rakattatva. A' napokban egy paripának meg próbálása végett lovagolván ki a' Kónsul, az alatt is 12 lovas katoná állott azon után, a' melyenn egy kerülést

tett. Szükség tudni azonközben, hogy eleitől fogva természeti tulajdonlágának lenni tapasztaltatott ez a' nagy előre való -vigyázás; egy időtől fogva pedig, a' fok rendbéli ellene való olálkodásokra nézve, még inkább természetévé vált néki, mint a' mire igen nagy szüksége is vagyon. — A' fő Politziai Igazgatónak bizonyítása szerént, a' puszkaporos hordó' fel lohhantatódásától fogva is nyilatkozódtak ki az Első Konzul' életének kioltására intéztetett több rendbéli mesterkedések, a' melyeknek mind jókor elejek vétetett. Beszéli, hogy nem régen valáki egy meg mérgesített pixist tserélt vólna fel az övével, a' melynek szerentsés észre vételét egyedül tsak a' maga nagy vigyázóságának köszönheti a' Konzul'. Az ilyen közel való ellenségtől leg bajosabb őrizkedni, a' ki még tsak a' pixishez is hozzá férhet az embernek. — Nem rég el fogáttatván egy ember, a' Konzul'nak olyan el veszett irását találták meg nálla, a' melyet ő tsak igen ritka barátjainak mutatott meg. Elege foggatták, hogy ki vehessék az emberből, hogy miként keríthette kezire ezt az irást, de ki nem vallotta. Gyanu van hozzá, hogy nagy költségenn szerzette *Anglus contóra*, és valakitől olyantól, a' ki közel szokott forgani az első Konzul'hoz.

Beszéli Párisban, hogy I. Pál Császár, halála előtt minden Orosz-Rendek' czimereivel megajándékozta legyen *Bonapartét*, hanem olyan kivánsággal, hogy azokat viselje is az Első Konzul'. — Bizonyosnak lenni hirtelik továbbá, hogy a' Párisban lévő Orosz Követ Gr. *Kalitscheff*, Párisba való érkezése után mingyár oly nyilatkozatást tett vólna I. Pál' Császár' nevében, hogy ő Császári Felsége nem azért küldött vólna még eddig Követet Párisba, mintha a' Frantzia Republikát már meg-ismérte vólna, hanem tsak az Első Konzul' személyéhez vireltető nagy tiszteletből

— Hanem, mind ezek és több e' félék , tsak a' Császár' halála után el-terjedett hírek.

Hallatik, hogy egyik Státus-tanátskozás' alkalmatosságával *Barbe-Marbois* nevű Státus-Tanátsos azt javasolta volna, hogy jó lenne a' Frantzia Coloniákba nagy sokaságú Szeretseneket bé vinni, oly fel-tétel mellett, hogy nem rabfzolgai, hanem valami egyéb név alatt, 20 elztendőig tartozzanak szolgálni a' magok uraikat. Az Első Konzúl nagy bszfzankodással halgatta ezen javas-
lást: sőt arról is beszéllett, hogy jó lenne talám két igen nagy elme béli táalentomokkal fel-ruház-
tatva lévő Szeretseneket, a' kik egy időtől fog-
va Párisban tartózkodnak, a' Státus-Tanáts' tag-
jaivá nevezni.

Gr. *Kalitscheff*, magános audentziánn járván az Első Konzúlnál, egy irást adott néki által a' mostan uralkodó I. Sándor Császártól. — Azt mondják, hogy a' Frantzia hadi fogságból haza felé útban lévő első Orosz tsoport, tudtára es-
vén az I. Pál' halála, visszsa akarta azon Fran-
tzia puskákat adni, a' melyeket néki a' Frantzia országlószék ajándékozott: hanem, nem vették el tőlle — „Mert (ilyen meg jegyzéft teszen a' tudósítás után a' *Moniteur*) ha szintén az I. Pál halála által valósággal el-vesztette is a' Frantzia Respublika egy oly baráttyát, a' ki a' tengereknek szabaddá való tétetődések által a' maga ural-
kodását felségeleteni, el-tökéllette vólt: tsakugyan I. Sándor is örökség szerént birja a' Nagy Any-
nyának Katalin Császárnének dírsösség szeretetét, és édes Attyának tisztesség szeretetét, és ő is a' tengerek' szabadságánn akarja Európának békes-
ségét fel-építeni.

Párisban most is olyan változónak tapasztal-
tatik lenni a' módi, mint hajdon. Nem régen ezen

festés kezdett árultatni, a' mely igen elmésen tsu-
folódik ezen módi változással. Minden kabátok
(kaputok), a' gallér nélkül való udvarló kaput-
tól fogva egész az 5 gallériú kaputig, minden né-
mű formában le vagynak festetve, és alájok ez az
írás vagyon téve : — *melyik leg nevettségesebb?*
— A' felkonkorított hegyess óru tűzmák már
ismét le-tétettek, és az 1701-béli buta orrúak vé-
tettek elő. — Mar a' haj táska, koszperd, a'
külömb külömb vallásonn való létel, erről
való beszéd, s egyéb e' félek, sem ujjságok.

* * *

Az ezen 27-ik Aprilisi Párisi levelek, tsupa mé-
reggel való meg étetés hiftoriáival vagynak mind
tele. A' *Journal-de Páris* beszéli, hogy Huban
nevü afzfonyság két leányaival együtt a' *Hono-
re* utzában, rettenetesen hányván, a' Politziai
vigyázók elő hivattattak, a' kik is minekutánna
a' házi környülállásokat meg vizgálták volna, úgy
találták, hogy a' konyha mellett lévő kút körül
valami fehér por lett volna el hintve. Ez a' por
az után chemiai vizgálás alá vétettetett, és egér-
kőnek lenni találtatott. Az ólta minden kúta-
szoros vizgálás alá vétetődtek, hogy ki tanulta-
tódhaffék, tsak történet vólt e' a' fennebb emli-
tett kútnak meg mérgefttetődése, vagy pedig
valami gonofz ember, próbát akart tenni?

A' *Moniteur* egy Londoni levelet hirdetett-
ki, a' melynek ez a' summája: „Itt Londoaban
már másod napja, hogy így tudakozódnak az
emberek egymástól: *Ugyan igaz e', hogy Páris-
ban, az első Konzúlt meg-étették?* Az e' féle hírek,
gyakorta előpoftái szoktak lenni a' meg-törté-
nendő szerentsétlenségeknek. Én igen nyughatat-
lan vagyok ezen szomorú történetnek meg eshe-
tésén, és erre nézve fitek ezen intésemmel. Szük-
ségesnek tartom azt is megjegyezni, hogy ez

a' hír. Londonnak leg nemesebb részét nyughatatlankodtatja: különösen pedig az aszfzonyfágok indultak meg rajta. Mely nagy a' virtus' ereje! " — Ugy látszik ezen levélből, hogy Bonaparte Konzúl, még az Anglus nemzettől is betsültetik.

Ugyantsak a' Moniteur írja, hogy *Lyonban* is hasonló hír terjesztetett volt légyen el az Első Konzúlnak meg-étetődéséről, még pedig oly hitelen, hogy a' Préfektusnak kellett egy hirdetés által meg győzni a' népet a' hírnek költött volta felől.

Egy Anglus levélből azt olvassuk, hogy ott egy olyan nagy halat fogtak légyen *Veimouth* mellett a' tengerből, a' melynek hoszfsza 27, és vastagsága 16 lábnyi; a' tengerből 12 ló és 100 ember huzta ki a' partra. — Valósággal nagy hal! Ez gyanítható képpen pajtássa volt annak a' nagy hal-lónak, a' melyet nem rég *Ostende* mellett hálóval fogtanak el. Tsak az nevezetes ezen halakról, hogy többire mind Aprilisben szokták mértani magokát; melyre nézve a' Természeti Filozofia Írók, talám Aprilisi-hal nevezetet is fognak még ezen tengeri-tsuda állatoknak adni.

Az itt következő rövid meg jegyzésekből hozzá vehetni, mi némű foglalatosságokkal töltöték légyen a' Frantzia tudósok Egyiptomban, ott lézektől fogva, az időt: *Rosier*, egy Arabsokból álló kereskedő társasággal a' *Sinai* hegyről út-ra indulván, Arabiának Napkeleti határáig az *Acabi* tenger öbölíg szándékozott folytatni útját: míg az alatt *Menou* fő vezér egy más tudósokból álló utazó társaságot oly czéllal küldött el Felső Egyiptomba, hogy az Oasisoknak szoros meg-vizsgálása után, egész *Syene'* tájján és a' *Nilus-zuhánásán* is feljül nyomúljanak. Hanem ez az utób-

bi útazás, úgy szollván, már csak tarlózás ahhoz képeft, a' mit az első alkalmatossággal még a' *Desaix*' seregének ott létekor tettek a' Frantzia tudósok Felső Egyiptomban. Már még akkor minden emlékeztető oszlopok meg vizsgálattak, és a' régi városok maradványaikkal, 's minden ritkaságaikkal egyetemben le-rajzoltattak. Meg lehet ezen rajzolatokból, a' régi Egyiptombélieknek áldozatjajk' módját, tsatázásaikat, triumphusi ceremoniáikat, &c. jól ismérni. Meg lehet nevezetesen az Elethiai figurákból és festékekből, a' régiek' szántáffok-vetéffeknek, halászáffoknak, és hójókázáffoknak egész modját látni, 's-több e' félek.

Murat Olofz Országai Frantzia fő vezér ilyen intő hirdetményt botsátott a' vezérlése alatt lévő sereghez, midőn azt Nápolis felé útnak indította: -- „Katonák! azért nyomultatok völt elő, hogy a' Nápolyiakat meg-győzzétek; ők már le tették fegyvereiket; meg-jelenésetek véghez vitte, a' mit vitézség által akartatok véghez vinni. Most már tsendesesen fogtok azon vidékekre bé-nyomulni, a' melyre erőszakoson akartatok bé-rontani; a' Nápolyi városokba fogtok bé szállani, a' melyekben égyeffég, bizodalom, és barátság nyitnak kapukat előttemek, és ti azokat, a' Londoni Kabinét tanátslásai ellen védelmezni fogjátok. Mutassátok ki természeti nemes szívűffégeket és mértékleteffégeket; tiszteljétek azon Országlósz'ket, a' mely a' tiéteknek barátjává lett; tiszteljétek azon népnek vallását, szokásait, sőt ha szükfféges még előitéleteit is, a' melynek országában tartózkodni fogtok. Gondóljátok meg, hogy a' világnak példát mutatni éppen olly illő hozzátok, mint a' milyen kevéffé azt bizták réátok, hogy *reformátorok* legyetek. Katonák! 10 ezrtendeje hogy fegyvereitek által nevelitek a' Frantzia név' ditsőffégét: neveljétek azt a' gyö-

zedelmeskedés után is. Tanítsátok meg, szeretni is benneteket, a' félni meg tanított Európát; hadd mondják ezt nem soká felölletek: Az ő társafágóság béli virtusaik éppen oly nagyok, mint a' katonai. Az Országlólszék éppen ugy meg fogja köztetek különböztetni azokat, a' kik a' békeségben az idegeneknél magokat kedvesekké tudják tenni, mint azokat meg különböztette, a' kik magokat, másoknál vitezebbül viselték, &c."

Florenzia, 27. Apr.

Murat fő vezér egy hirdetményt intézett a' napokban az itt tartózkodó Romai és Nápolyi ki költözöttekhez, melyben egyebek között ezeket mondja nékiek: — „Már elég rég, hogy hazájokból el-távoztak, és az inlégek között imittamott tévelyegnek. Jó lenne már hazájokba visszafizta térni. *Toskána*, a' hól eddig tartózkodtak, már oly igen ki fogyott mindenéből, hogy az ott táborozó Frantzia katonafágot is alig tarthatja. Az ő hazájok mostan nyilva áll előttök: a' nagy nemzet nyitotta meg azt nékiek. Az üldöztetéstől leg kissebbet se féljenek, &c.

Utóljára ilyen letzkét szab *Murat* ezen kiköltözöttek elibe: — „Ne avatkazzatok többé oly veszedelmes dolgokba, a' melyek mind hazátoknak mind magatoknak veszélyt szülheffenek. A' Frantzia nemzet' példájából meg tanulhatjátok, mely drágába kerüljön a' revoluzió. Nem minden időben adnak az egek az Országoknak olyan embert (*Bonapartét*), a' ki őket a' veszedelem' örvényének széléről visszafizta rántsa, és a' vérontásnak véget vessen. A' Frantzia revoluzió, valamint az Országlóknak az igasságos kormányozásra, és a' revoluzióknak el távoztatásokra, úgy a' népeknek is, az ő tsendességek' és boldogságok' valóságos meg-háborítójának, az irtóztató

Anarchiának (fejetlenségnek) kerülésére, hathatós tudományul szolgálhat.“

Kadixból Spanyol Ország igen nevezetes városából és kikötő helyéből azt írják, hogy Napkeleti Indiának Madras nevezetű városából olly hír vitetődött oda bé, hogy a' *Marattak*, avagy *Muratták* (a' kik a' *Ganges* folyó vizének inneső részén laknak, híres tulvajok, és gyakorta a' Nagy Mogol birodalmába bé ütnek) a' szerentsétlen *Tippo Saib* fia mellé állottak, az ott lakó Anglusokat meg támadták, több tratákban meg verték, és két erőlléget el is vettek már tőlök. — A' fel támadt *Marattoknak* száz ezer főre tétődik a' számok.

I. Sándor Orosz Császár, mindenkor mélylyseges tisztelettel szokott nagy anyjáról, néhai *II. Katalin* Császárnéról emlékezni, azért is azoknak a' személyeknek, a' kik annak halála után hazájokból ki költöztek, engedelmet adott az abba való vissza térésre. — Néhai *I. Pál* Császár holtteste, a' szokott, és uralkodó Császárt illőtő pompával temettetett el *Aprilis 4-ik* napján Pétersburgban. A' Császári familia, *Aprilis 2-ik* napját követett éjjel, a' Görög Anyaszentegyház szokása szerént, azon palotában, a' mellyben a' holt test ki völt téve, virattig, az egész éjjelt imádkozásban töltötte el.

Fels. Uruok Felső Auszriának, és Alsó Austria azon részének, a' melly a' Frantziáknak ott létek alatt leg többet szenvedtek, 1000 mázsa lisztet, száz ezer mé ö búzat és gabonát, igen sok másféle éleiséget, úgymint, szalonnát, borsót, lentset, 's több e'féléit, és egy millió forintot küldött.

A' Stuttgárdiai levelek szerént, igen sok Fr. hadi seregek marároznak azon Hercezségen ke-

tesztül a' Rénus felé. — Az a' 46-ik fél brigada, a' melly sok jeles tetteire nézve *Rettentőnek* neveztetik, Aprilis utolsó részében marfirozott Ludwigsburgon keresztül. A' Neuburgi véres csatában egy lántsával által döfetett első Francia Granatirosnak *Latour d'Auvergnének* a' szivét egy arany iskatulyátskába bé zárva, és fekete fátyollal bé takarva magával viszi, a' melly a' Konzulátus végzése szerént, a' Párisi Pantheonba fog helyheztetődni. — Valahányszor ezen fél brigada Granatirossainak nevek el olvastatik, a' melly napjában háromszor esik meg, mind annyiszor az ő neve, a' ki tudniillik ezen feregnel szolgált, olvastatik el leg elsőben, a' midőn a' *Sergeant Major*, az az, a' regiment beli első Strázsamester így szokott felelni: *Ő, a' ditsőffég ágyán, meg-hólt!*

* *

BCU Ch *Magyar Ország* Library Cluj

Hadház, Apr. 11-dikén.

Meg fosztá a' halál városunkat és a' több N. Szabad Hajtú Városokat is kedves Physikusoktól, *Földy János Ur*tól, de meg fosztotta kivált a' hazát, a' Magyar Literáturának egy faradhatatlan 's szerentés előmozdítójától, a' kinek munkáit minden Tudományokat szeretők, igen becsülik. Sajnálni fogják kiváltképpen a' Természeti Historia kedvellői hogy a' Fűvész tudományról való munkáját és Systemáját a' mellyenn, már sok elzendeők ólta dolgozik, és a' mellynek maga is a' meg halálozott Doktor Úr nagy kedvelője volt, el nem végezhetette. Meg hólt ezen Nagy erdemű Hazafi Aprilisnek 6 ikán forró betegségben hasznos életének 46-dik elzendejében. — Még életében meg írta a' maga Epitaphiumát, és kiválasztotta magának a' sír helyet, a' kivánsága egézfizen is tellyesített. — A' sír

halmára tett versek, mellyeket magam meg hagyott,
ezek:

Amott a' kapus út mentében
Láttomra vólt egy körtvélyfa,
A' sírhalmok 's erdők fzelében;
Kívágták, 's nints ez is már ma.

Én e' ki ez tért választottam.
Számomra sírhalom helyül;
E' vad körtvélyfát óhajtottam
Sírhalmomat tizimző jelül.

Még is ha történik halálom,
Ne másuva temessetek,
Itt nyugtasson meg egy jó álom,
Tetfzésem ez: kedvezetek!

Egy ákátzt körtvélyfám' helyébe
Ütets ott egy jáltévő kéz!
Mellyről Zefír naplementébe
Susogva majd síromra néz.

Mind kettőt sok tüskék borítják,
Mint az én kínos életemet;
Ők ezt védelmekre fordítják,
A' sírba engem'e' temet!

Ti gyermekek, ne szagallátok
Hüss balsamú virágait,
Ha nyitni májusba látjátok,
Hadd fedjék FÖLDI hamvait.

Akkor talám kik itt elmennek
Igy szól egy, a' ki jól esmért:
Igy szálla-le Tavaszra ennek,
Vagy élteben tavaszt sem ért.

Egy fél árkus Tóldalékkal.

P. D.